

Molnár Mária, a mártír magyar misszionárius

A fiatal Molnár Mária

A mai csendesnapunkon a 131 éve Várpalotán született református misszionárius vértanúról, Molnár Máriáról emlékezünk nagy tisztelettel és szeretettel.

Miért éppen róla? Bár sem születésének, sem halálának nincs kerek évfordulója, mégis választásunknak több oka van. Nagyon kevesen tudják, hogy Ő az egyik leghíresebb magyar református misszionárius. Azon ritka - a magyarok közül az egyetlen - személyek közé tartozott, akik külmisszióra vállalkoztak a 2 világháború között. Mint misszionárius, előfutára lett a Harmadik Világ iránti keresztyén érdeklődésnek. Sorsa pedig azért is fontos számunkra, mert Ő a magyar református egyházak mártírja, a II. világháború ázsiai áldozata.

Molnár Mária Várpalotán született. Református neveltetésben részesült, s maga is elköteleződött a református belmisszió irányában. Ő maga először nem akart külmissziói szolgálatra jelentkezni, hiszen úgy gondolta, (itt jegyzem meg, erről ma is sokan így vélekednek), hogy Magyarországon is éppen elég nagy szükség van a lélekmentésre. Azért is utazott el a húszas évek közepén Németországba, hogy nyelvtudását elmélyítse, s így a belmisszió szakirodalmát és módszertanát könnyebben tanulmányozhassa. Ám éppen akkor látogatott oda Friedrich Doepke evangélikus lelkész, a mánuszi misszió vezetője, aki egy este beszámolt az Admirális-szigeteken végzett missziói munkáról.

Gondolom, sokan nem hallattak eddig Mánuszról, vagy az Admirális – szigetekről. Bevallom, én sem. Nem csoda, hiszen tőlünk nagyon-nagyon messze van. Pápua Új-Guinea része.

Ám Molnár Mária már az első találkozás alkalmával tudta, hogy neki Mánuszon van a helye, de még akkor is küzdött ez ellen a belső készítés ellen, amikor 1927-ben kézhez kapta a kiküldetési parancsot.

Bár felettesei először nem akarták kiengedni, fáradhatatlanul készült küldetésére, és végül meggyőzte őket arról, hogy alkalmas a missziós szolgálatra. Egy bibliai ige volt a mottója: „Engem várnak a szigetek... (Ézsaiás 60, 9). 1927-ben - 40 éves volt már ekkor - utazott ki az Admirális szigetcsoport Pitilu nevű szigetére, az akkor még nem ritkán emberevő pápua testvérekhez vitte a Krisztusról szóló örömhírt. A velük töltött hosszú évek során azonosult azokkal, akik közé rendelte Őt Isten.

Molnár Mária közel 15 esztendő telt el misszionáriusként a tőlünk több tíz ezer kilométerre, földünk túlsó felén, a Csendes-óceán déli részén fekvő Pitilu szigetén, amely a fő szigettől, Manustól 3-4 km-re feküdt. Gyakran úszva tette meg ezt a távolságot a szigetek között.

Legfőképpen az Isten ígéjét hirdette. Meg akarta szabadítani a bennszülötteket a démonoktól való örökös félelemtől, betegségtől és végül megmutatni nekik egy új élet lehetőségét Jézus Krisztusban. Nemcsak a lelki üdvösséget hirdette, hanem a testi gyógyulást is szolgálta. Ez is Istentől jött feladata volt. Gyógyította a hozzá forduló betegeket, egyszerre volt orvos, bába, védőnő, igehirdető, lelki gondozó, tűzoltó, vagy emberi jogi szakértő és tanító. Az Ő háza volt az ország civilizációs központja, itt tanította a gyermekeket,

felőtteket, kezelte a betegeket. Terjesztette a civilizáció hasznos ismereteit, később még iskolát is létesített.

Személyéből közvetlenség és őszinteség sugárzott, ezért Pitilu lakói az első pillanattól kezdve maguk közé fogadták, s szinte anyjukként tisztelték, amit nem lehetett csak szavakkal kivívni. „Hiába emlegetjük addig a Szentírást és a Krisztust, amíg nem tudjuk világosan megmutatni, hogy azt valaki komolyan veszi – írta egyik levelében, 1928-ban. – Tények kellene itt is. Hiába hirdetem Jézus szabadítását, ha én magam hajlandó nem vagyok a halálba adni életem. Tények beszélnek. Amikor egy éjjel megyek egy beteghez, és a félénk kíséremet hazakísérem, hogy én egyedül menjek éjfél után végig a szigeten: ez imponál, ez beszél előttem. És hogy az ételemet, mely nem sok ugyan, de mégis megosztom azzal, aki kívánja, úgyhogy ők maguk látják, hogy nekem kevesebb van, erre hoznak annyi halat, hogy nem győzöm megenni. Így azután, ha kenura van szükségem, szívesen adják, de csakis Mánuszról Pitilura, Pitiluról Mánuszra nem akarnak vinni, hogy itt maradjak állandóan az ő körükben.”

Mária 1935-ben rövid időre hazatért, és előadásokat tartott munkájáról többek között Sárospatakon és Komáromban. Azt mondta, hét év után sem bánta meg, hogy jelentkezett misszionáriusnak. Levelében pedig ezt írja: „Minden nehézség ellenére mégis nyugodt volt az életem. Megnyugtató a tenger, az emberek nyugalma, de legfőképpen az a tudat, hogy Isten állított ide, és itt is otthonom van. Azelőtt sehol sem éreztem magam annyira otthon, mint itt” Az Őt támogató hívektől az kérte:” Csak annyit kérek tőletek, testvéreim, imádkozzatok értem. Nem azért, hogy a tengerbe ne dobjanak, hogy az emberevők fel ne faljanak, hanem, hogy mindvégig megmaradhassak hűséges Krisztusom oldalán!”

Tizenöt évet töltött a pápuák között. Megtanulta nyelvüket, lefordította számukra a Biblia egyes részleteit és énekeket is.

Molnár Mária munkájának egyik eredménye az, hogy Márk evangéliuma megjelent pitilui nyelven. Amikor pedig 1986-ban - születésének 100. évfordulóján - pápua lelkészek látogattak Sárospatakra, ajándék képpen már egy egész pitilui Újszövetség-fordítást hoztak magukkal.

Munkája során több keresztény gyülekezet is alakult a mánuszi szigetvilágban, Pitilun ma is az a harang hívja istentiszteletre a híveket, amelyeket a magyar reformátusok küldtek ki „barna testvéreiknek.” A sziget leányiskolája is az ő nevét viseli, hiszen nagy álmát, a bennszülötteknek épült protestáns leányiskolát már nem valósíthatta meg.

Nagyon szerette a gyermekeket

A csendes-óceáni háború idején a japán támadástól tartva az ausztrálok kiűrtették Mánusz szigetét, és a misszionáriusokat is távozásra szólították fel. De Molnár Mária és néhány missziós társa nem hagyta el a népet, amelyet 15 éve szolgált. A megszállók eleinte nem bántották, ám 1943. március elején összegyűjtötték őket, és az Akikaze nevű torpedórombolón, brutális körülmények között március 17-én kivégezték mindannyiukat. Tetemeiket a tenger hullámai nyelték el.

Tőlünk több tíz ezer kilométerre, földünk túlsó felén, a Csendes-óceán déli részén fekvő Mánusz szigetén két fekete márványtábla örökíti meg aranybetűkkel Molnár Mária nevét. Az első a mánuszi temetőben olvasható, egy olyan síremléken, amely alatt senki sem nyugszik. Felirata: "Misszionáriusaink emlékére." Alatta hat név, közöttük egyetlen magyar: Molnár Mária. Életüket vesztették japán katonai akcióban 1943. március 17-én. A másik fekete márványtábla Rabaulban egy modern leányiskola épületének névtáblája. "Molnár Mária Kollégium." Pitilu szigetén pedig emléktemploma található.

Munkája során több keresztény gyülekezet is alakult a mánuszi szigetvilágban, Pitilun ma is az a harang hívja istentiszteletre a híveket, amelyeket a magyar reformátusok küldtek ki „barna testvéreiknek.” A sziget leányiskolája is az ő nevét viseli, hiszen nagy álmát, a bennszülötteknek épült protestáns leányiskolát már nem valósíthatta meg.

Emlékezésemet a következő igével fejezem be, amely meg van írva János 2/17 -"És a világ elmúlik, és annak kívánsága is, de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké."

*Dr. Müllnerné Szabó Margit,
tanár, a Lepramisszió önkéntese*

Elhangzott a Lepramisszió műsoros délelőttjén, 2017. május 13-án, Budapesten.